

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 6.3.2007
KOM(2007) 83 wersja ostateczna

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**w sprawie wykonania przepisów dotyczących odstępstw od wymogów w zakresie
pomieszczeń inwentarskich dla zwierząt hodowanych metodą ekologiczną w budynkach
istniejących przed dniem 24 sierpnia 1999 r. i przed dniem 24 sierpnia 2000 r.**

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie wykonania przepisów dotyczących odstępstw od wymogów w zakresie pomieszczeń inwentarskich dla zwierząt hodowanych metodą ekologiczną w budynkach istniejących przed dniem 24 sierpnia 1999 r. i przed dniem 24 sierpnia 2000 r.

WPROWADZENIE

Zgodnie z rozporządzeniem Rady (EWG) nr 2092/91 w sprawie produkcji ekologicznej produktów rolnych oraz znakowania produktów rolnych i środków spożywczych, Komisja przygotowuje sprawozdanie¹ dla Rady do dnia 31 grudnia 2006 r., poświęcone wykonaniu przepisów dotyczących kilku odstępstw w odniesieniu do zwierząt gospodarskich, a mianowicie:

- trzymanie bydła na uwięzi w budynkach istniejących przed dniem 24 sierpnia 2000 r.,
- różne wymogi w odniesieniu do pomieszczeń inwentarskich w budynkach istniejących przed dniem 24 sierpnia 1999 r., a mianowicie dotyczące takich elementów, jak dostęp ptactwa wodnego do wody do pływania, warunki w pomieszczeniach inwentarskich dla drobiu, wielkość stad i dostęp drobiu do otwartych zagród, jak również dostęp ssaków do zagród i pastwisk oraz wielkość powierzchni wewnątrz i na zewnątrz pomieszczeń inwentarskich.

Odstępstwa te przewidziane są na okres przejściowy upływający z dniem 31 grudnia 2010 r. Zgodnie z przepisami prawnymi nie ma obowiązku dokonywania zmian przed tym terminem.

W celu uzyskania danych umożliwiających sporządzenie niniejszego sprawozdania, wszystkie państwa członkowskie i kilka europejskich państw niebędących członkami UE² poproszono o wypełnienie dwóch kwestionariuszy. Z 20 państw członkowskich, jak również z Bułgarii, Norwegii i Szwajcarii, wpłynęły odpowiedzi na pytania zawarte w obydwóch tych kwestionariuszach bądź w jednym z nich.

PODSUMOWANIE

Dość duża grupa państw członkowskich stwierdza, iż wycofanie do dnia 31 grudnia 2010 r. odstępstwa dopuszczającego trzymanie bydła na uwięzi, jest sprawą problematyczną i żąda przedłużenia odstępstwa przynajmniej o pięć lat. Przedstawiano głównie argumenty o charakterze klimatycznym (regiony, w których występuje długi okres trzymania zwierząt w pomieszczeniach zimowych), geograficznym, strukturalnym i ekonomicznym.

Pomimo, że ostatnio szeroko są wykorzystywane odstępstwa dotyczące dostępu ptactwa wodnego do wody do pływania oraz dotyczące pomieszczeń inwentarskich dla drobiu, wielkości stad i dostęp drobiu do wybiegów, niewiele państw członkowskich żąda ich przedłużenia. Różne państwa członkowskie domagają się przedłużenia odstępstwa dotyczącego dostępu ssaków do otwartych zagród i pastwisk, jak również odnoszącego się do powierzchni wewnątrz i na zewnątrz pomieszczeń inwentarskich.

¹ Załącznik I, część B, punkt 6.1.7 i załącznik I, część B, punkt 8.5.3 do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2092/91, zmienionego rozporządzeniem Rady (WE) nr 1804/1999 z dnia 19 lipca 1999 r.

² Państwa niebędące członkami UE, które stosują rozporządzenie Rady (EWG) nr 2092/91 jako część traktatów zawartych ze Wspólnotą.

Kwestionariusz w sprawie wykonania przepisów dotyczących odstępstwa w zakresie trzymania bydła na uwięzi w budynkach istniejących przed dniem 24 sierpnia 2000 r. (załącznik I, część B, punkt 6.1.5)³

Kraje niekorzystające z odstępstwa: IE, EL, CY, LT, PT;

Kraje aktualnie korzystające z odstępstwa: BE, CZ, DK, DE, EE, FR, IT, LV, LU, HU, NL, AT, SI, FI, SE;

Kraje zwracające się o przedłużenie odstępstwa: BE, DE, EE, FR, IT, LU, HU, NL, AT, PL, SI, SE, BG.

Przegląd aktualnego korzystania z odstępstwa (załącznik I, część B, punkt 6.1.5) w poszczególnych krajach

Państwo	BE	CZ	DK	DE	EE	FR	IT	LV	LU
liczba absolutna / % wszystkich gospodarstw hodujących bydło	93 / 29,4%	62 / 10%	21 / 4%	2318 / 21%*	267 / 58%	287 / 8% (60% na terenach górzystych)	239 / 4,3%	1766 / BO	10 / 25%
przeciętna wielkość gospodarstw hodujących bydło metodą ekologiczną / jednostka inwentarza żywego	37,5	80	50	31 (średnia ważona)	10,4	65 mleczne / 56 mięsne	18,62	7,3	55
% gospodarstw, które prawdopodobnie będą spełniały warunki do 2010 r.	BO ⁴	wszystkie	wszystkie	BO	BO	BO	BO	BO	95
proponowany okres przedłużenia (liczba lat) wykraczającego poza 2010 r.	5	0	0	≥ 5	5	nieograniczony również w odniesieniu do nowych obiektów	nieograniczony na terenach górzystych	BD	15**

Państwo	HU	NL	AT	PL	SI	FI	SE	BG	NO	CH
liczba absolutna / % wszystkich gospodarstw hodujących bydło	8 / 12%	104 / 22%	9589 / 65%	749 / 22%	744 / 67,5%	33 / 12,7%	251 / 60,6%***	1 / 16,7%	300 / 50% ****	BD ⁵
przeciętna wielkość gospodarstw hodujących bydło metodą ekologiczną / jednostka inwentarza żywego	BO	31	22,7 bydło	5 krowy mleczne	5	34,5	50,5 mleczne / 25 mięsne	50 bydło	13	16 krowy mleczne
% gospodarstw, które prawdopodobnie będą spełniały warunki do końca 2010 r.	BO	BO	BO	BO	BO	wszystkie	BO	BO	BO	BO
proponowany okres przedłużenia (liczba lat) wykraczającego poza 2010 r.	5	5 = tendencja	BO	nieograniczony	5	0	nieograniczony w przypadku niektórych terenów	10	BO	nieograniczony w określonych warunkach

* duże zróżnicowanie regionalne, do 50% w niektórych krajach związkowych.

** tylko w odniesieniu do starych obiektów dla zwierząt położonych w obrębie wsi

*** dane z 2004 r.

**** dane z 2005 r.

³ Następujące państwa członkowskie nie dostarczyły informacji dotyczących załącznika I, część B, punkt 6.1.5: ES, MT, UK i RO.

⁴ BO: brak odpowiedzi.

⁵ BD: brak danych.

Szkodliwe skutki stwierdzone w przypadku systemów trzymania zwierząt na uwięzi

- problemy zdrowotne z pazurami i kończynami (brak ruchu): DK, EE, SI,
- problemy z cieleniem się: SI,
- zwierzęta stają się zbyt agresywne po uwolnieniu z uwięzi: SE.

Korzystne skutki systemów trzymania na uwięzi

- brak utraty rogów: DE,
- mniej stresu dla słabszych zwierząt (brak rywalizacji o paszę, miejsce do odpoczynku itd.): DE, CH,
- możliwość prowadzenia intensywniejszej obserwacji umożliwiającej podejmowanie działań prewencyjnych: DE, CH, FR,
- mniej problemów z pazurami: NO.

Przedstawione uzasadnienie wniosków o przedłużenie:

- a) ograniczenia geograficzne
 - tereny górzyste: DE, AT, FR,
 - brak słomy w górach: FR;
- b) ograniczenia strukturalne
 - brak dodatkowych gruntów i/lub umiejscowienie w obrębie wsi: LU, SI, SE,
 - ochrona krajobrazu: DE, SE,
 - więcej czasu dla nowych państw członkowskich, aby zapewnić warunki do rozwoju: HU, BG;
- c) ograniczenia ekonomiczne:
 - okres spłaty w przypadku nakładów na obiekty przeznaczone dla zwierząt: BE, LU,
 - program rozwoju obszarów wiejskich 2007-2013 (konieczne zobowiązanie obejmujące okres 5 lat, w przypadku niestosowania odstępstw rolnicy mogliby nie kontynuować produkcji ekologicznej): EE, SI,
 - słabo rozwinięte rynki powodują ograniczone możliwości wyznaczania ceny na mięso z hodowli ekologicznej i tym samym mniejsze możliwości nakładów na obiekty przeznaczone dla zwierząt: SI,
 - brak opłacalności przebudowy/nakładów w przypadku małych gospodarstw: IT, NL, SE, FR, PL.

Inne uwagi:

FR domaga się przedłużenia odstępstwa dotyczącego trzymania zwierząt na uwięzi przez maksymalnie 6 miesięcy w roku, także w nowych budynkach, przy spełnieniu określonych warunków dotyczących dostępu do zagród;

PT jest przeciwna wszelkim dalszym odstępstwom.

Kwestionariusz w sprawie wykonania przepisów dotyczących odstępstwa w zakresie trzymania bydła na uwięzi w budynkach istniejących przed dniem 24 sierpnia 1999 r.

Ssaki / ograniczony dostęp do otwartych zagród, a dla roślinożernych - do pastwisk (załącznik I, część B, punkt 8.3.1)⁶

Kraje niekorzystające z odstępstwa: CZ, EL, IE, CY, LV, LT, SE, BE, FR, PL, PT, BG, NO;

Kraje aktualnie korzystające z odstępstwa: DK, LU, HU, NL, AT, SI, EE, IT;

Kraje zwracające się o przedłużenie odstępstwa: LU, HU, SI, FI, AT⁷, PL, IT.

**Przegląd aktualnego korzystania z odstępstwa (załącznik I, część B, punkt 8.3.1)
w poszczególnych krajach**

Państwo	DK	EE	IT	LU	HU	NL	AT	PL	SI	FI
liczba absolutna / procent gospodarstw	BD	267/ 58%	40/ 0,7%	9/ 19%	5/ 3%	43/ 7%	5893/ ~35%	190/ 6%	697/ 43,5%	67/ 17%
liczba gospodarstw, które prawdopodobnie będą spełniały warunki do końca 2010 r.	wszystkie	50%	9	5-6	2		BD	BD	połowa	wszystkie
proponowany okres przedłużenia (liczba lat) wykraczającego poza 2010 r.	0	5	BO*	15**	5	0	BD	≥ 10	5	0

* gospodarstwa położone na terenach górzystych nie będą mogły spełnić warunków

** tylko w odniesieniu do starych obiektów dla zwierząt położonych w obrębie wsi

Wymienione szkodliwe skutki: brak.

Przedstawione uzasadnienie wniosków o przedłużenie:

- a) ograniczenia geograficzne
 - tereny górzyste: IT, AT,
 - brak dodatkowych gruntów: LU i PL (gospodarstwa położone w obrębie wsi);
- b) ograniczenia strukturalne
 - typ gospodarstw: SI (tylko małe), EE,
 - więcej czasu dla nowych państw członkowskich, ponieważ wiąże się to z przekształcaniem gospodarstw posiadających stare obiekty przeznaczone dla zwierząt: HU.

Inne uwagi

NL: rolnicy zwlekają z podjęciem decyzji inwestycyjnych do czasu uzyskania większej pewności co do sytuacji na rynku w 2010 r.;

IT: tylko bydło.

⁶ Następujące kraje nie dostarczyły informacji dotyczących załącznika I, część B, punkt 8.5.1: ES, MT, UK, CH i RO.

⁷ Odpowiedzi ze strony AT nie zawierają wyraźnych stwierdzeń odnośnie do aktualnego wykorzystywania odstępstw i potrzeby ich przedłużenia, stąd podjęto próbę wykładni jej stanowiska.

Ptactwo wodne / dostęp do wody do pływania (załącznik I, część B, punkt 8.4.2)

Kraje niekorzystające z odstępstwa: BE, CZ, DK, EL, EE, IE, IT, CY, LT, LU, LV, HU, NL, PT, SE, SI, FI, BG, NO;

Kraje aktualnie korzystające z odstępstwa: AT, FR, PL;

Kraje zwracające się o przedłużenie odstępstwa: AT⁷, PL.

**Przegląd aktualnego korzystania z odstępstwa (Załącznik I, część B, punkt 8.4.2)
w poszczególnych krajach**

Państwo	FR	PL	AT
liczba absolutna / procent gospodarstw	100 / BD	BD / 80%	49 / BD
liczba gospodarstw, które prawdopodobnie będą spełniały warunki do końca 2010 r.	BD	BD	BD
proponowany okres przedłużenia (liczba lat) wykraczającego poza 2010 r.	BO	nie podano liczby	BD

Wymienione szkodliwe skutki: FR – problemy zdrowotne; zgodnie z opinią krajowego lekarza weterynarii tylko dostęp do wody płynącej, a nie do wody stojącej zapewnia, że ptactwo nie będzie zapadało na choroby.

Przedstawione uzasadnienie wniosków o przedłużenie: AT – brak praktycznych rozwiązań.

Drób / wymóg dotyczący kurników, wielkości stada i jednostki produkcyjnej (załącznik I, część B, punkt 8.4.3)

Kraje niekorzystające z odstępstwa: BE, CZ, EE, EL, IE, CY, LT, LU, LV, HU, PL, PT, NO;

Kraje aktualnie korzystające z odstępstwa:

- w odniesieniu do kurnika: NL, AT, SI, FI, FR, IT, BG,
- w odniesieniu do wielkości stada i jednostki produkcyjnej: AT, SE, FI, FR, DK, BG;

Kraje zwracające się o przedłużenie odstępstwa: AT⁷.

**Przegląd aktualnego korzystania z odstępstwa (załącznik I, część B, punkt 8.4.3)
w poszczególnych krajach**

Państwo	DK	FR	IT	NL	AT	SI	FI	SE	BG
wymogi w odniesieniu do kurnika: liczba absolutna / % gospodarstw	0	140/ 21,5%	1/ 0,6%	5/ 3%	660/ ~7,5%	281/ 62,8%	17/ 33%	0	2/ 18%
wielkość stada: liczba absolutna / % gospodarstw	BO	163/ 25%	0		BD		2/ 4%	21/ 18,9%*	2**
wielkość jednostki produkcyjnej: liczba absolutna / % gospodarstw	0	0	0	0	1	0			
% liczba tych gospodarstw, które prawdopodobnie będą spełniały warunki do końca 2010 r.	BO	wszyst kie	wszyst kie	wszyst kie	wszyst kie	BD	BO	teoretycz nie 100%	BD
proponowany okres przedłużenia (liczba lat) wykraczającego poza 2010 r.	BO	0	0	0	BD	BD	BO	(0) zob. uwaga	

* 21 gospodarstw o liczbie kur niosek przekraczającej 3 000 w jednym budynku stanowi 55% niosek hodowanych metodą ekologiczną w SE.

** tylko kureczęta i kury nioski. Odnosi się do 2 ferm w trakcie przebudowy; brak aktualnych informacji na ich temat.

Wymienione szkodliwe skutki: brak

Przedstawione uzasadnienie wniosków o przedłużenie: brak

Inne uwagi

NL, FI: wykorzystywane wyłącznie w odniesieniu do otworów wejściowych/wyjściowych;

SE: wykorzystywane wyłącznie w przypadku kur niosek. Nie występuje o przedłużenie terminu, lecz o usunięcie wymogu dotyczącego liczby ptaków w budynku;

DK: wykorzystywane wyłącznie w przypadku kur niosek.

Drób / dostęp do otwartej zagrody (załącznik I, część B, punkt 8.4.5)

Kraje niekorzystające z odstępstwa: FR, IT, EE, NL, IE, LU, SE, SI, LV, HU, FI, BE, EL, CY, CZ, DK, LT, PL, PT, NO;

Kraje aktualnie korzystające z odstępstwa: AT, BG;

Kraje zwracające się o przedłużenie odstępstwa: AT⁷.

**Przegląd aktualnego korzystania z odstępstwa (załącznik I, część B, punkt 8.4.5)
w poszczególnych krajach**

Państwo	AT	BG
liczba absolutna / procent gospodarstw korzystających z odstępstwa	125/1,4%	2/18%
% gospodarstw, które prawdopodobnie będą spełniały warunki do końca 2010 r.	BD	0
proponowany okres przedłużenia (liczba lat) wykraczającego poza 2010 r.	BO	BO

Wymienione szkodliwe skutki: brak

Przedstawione uzasadnienie wniosków o przedłużenie: brak

Inne uwagi:

NO: żywienie i pojenie na zewnątrz budynków niedopuszczalne (stosowanie restrykcji związanych z ptasią grypą);

BG: odnosi się do 2 ferm w trakcie przebudowy; brak aktualnych informacji na ich temat.

Ssaki / ograniczone powierzchnie wewnątrz i na zewnątrz pomieszczeń (załącznik VIII, punkt 1)

Kraje niekorzystające z odstępstwa: IE, LU, EL, LT, BE, CY, PL, PT;

Kraje aktualnie korzystające z odstępstwa: FR, IT, EE, NL, AT, SE, SI, LV, HU, FI, CZ, DK, BG, NO;

Kraje zwracające się o przedłużenie odstępstwa: EE, LV, HU, AT⁷, FR, IT, NO.

**Przegląd aktualnego korzystania z odstępstwa(zalącznik VIII, punkt 1)
w poszczególnych krajach**

Państwo	CZ	DK	EE	FR	IT	LV	HU	NL	AT	SI	FI	SE	BG	NO
liczba absolutna / % gospodarstw	62/ 10%	BD	24/ 5%	176/ 4,9%	187/ 3,4%	185/ 11%	zob. poniżej	6/ 1%	129/ 0,9%	337/ 29,8%	77/ 25%	BD	1/ 16,7%	BD
liczba absolutna / % gospodarstw hodujących owce					101/ 4,5%		zob. poniżej	0	17/ 0,6%	104/ 5%	12/ 17%	BD		BD
liczba absolutna / % gospodarstw hodujących kozy					70/ 14%	4/ 5%	zob. poniżej	2/ 3%		8/ 7%	1/ 14%	BD		BD
liczba absolutna / % gospodarstw hodujących trzodę chlewną				3 (wybieg) 1,3%	3/ 1%		zob. poniżej	18/ 20%	185/ 3,5%	114/ 24,7%	2/ 12%	BD	2/ 25%	BD
liczba absolutna / % gospodarstw hodujących konie					5/ 1,2%		zob. poniżej		4/ BD	19/ 12,1%		BD		BD
% gospodarstw, które prawdopodobnie będą spełniały warunki do końca 2010 r.	wszystkie	wszystkie	50%	bydło: BD trzoda chl.: wszystkie	bydło: 59% inne:70%	50%	≤ 50%	prawie wszystkie	BD	bydło:50 % trzoda chl.: 5% inne: większość	wszystkie	wszystkie	bydło: 1 trzoda chl.: 0	BD
proponowany okres przedłużenia (liczba lat) wykraczającego poza 2010 r.	0	0	5	nieograniczony	nieograniczony odnośnie do gospodarstw na terenach górskich	3	≥5	0	BO	5	0	0	BD	7 dla bydła 5 dla owiec

Wymienione szkodliwe skutki: brak

Przedstawione uzasadnienie wniosków o przedłużenie

- a) ograniczenia geograficzne
 - tereny górzyste: IT;
- b) ograniczenia strukturalne
 - więcej czasu dla nowych państw członkowskich, ponieważ wiąże się to z przekształceniem gospodarstw posiadających stare obiekty przeznaczone dla zwierząt: HU;
- c) ograniczenia ekonomiczne:
 - program rozwoju obszarów wiejskich 2007-2013 (konieczne zobowiązanie obejmujące okres 5 lat, w przypadku niestosowania odstępstw rolnicy mogliby nie kontynuować produkcji ekologicznej): EE, LV, SI,
 - brak opłacalności przebudowy/nakładów w przypadku małych gospodarstw: IT.

Inne uwagi

FR domaga się nieograniczonego trzymania zwierząt na uwięzi bez koniecznego uzyskania uprzedniego zezwolenia i przy powierzchni 10,5 m² = suma powierzchni wewnątrz i na zewnątrz pomieszczeń.

HU: wykorzystano dawny kwestionariusz (niepapierowy), nie wyróżnia on rodzajów zwierząt: 150/12 (8%);

NO: ogólne odstępstwo w przypadku budynków zbudowanych przed dniem 24 sierpnia 1999 r. stosuje się tylko w odniesieniu do powierzchni wewnątrz pomieszczeń. Przewiduje się znaczne problemy w przypadku gospodarstw prowadzących hodowlę owiec i niektóre gospodarstwa hodujące kozy. Dążenie do zharmonizowania odstępstw w odniesieniu do bydła z ich krajowym zakazem obowiązującym od 2024 r. i wsparciem dla gospodarstw do tego czasu.

BG odnosi się do 2 ferm w trakcie przebudowy; brak aktualnych informacji na ich temat.

Drób / ograniczone powierzchnie wewnątrz i na zewnątrz pomieszczeń (załącznik VIII, punkt 2)

Kraje niekorzystające z odstępstwa: IT, EE, IE, LU, SI, EL, CY, LT, CZ, DK, BE, PL, PT;

Kraje aktualnie korzystające z odstępstwa: FR, NL, AT, SE, HU, FI, NO, BG;

Kraje zwracające się o przedłużenie odstępstwa: AT⁷, FI.

Przegląd aktualnego korzystania z odstępstwa (załącznik VIII, punkt 2) w poszczególnych krajach

Państwo	FR	HU	NL	AT	FI	SE	BG	NO
liczba absolutna / % gospodarstw hodujących drób	41/10%	1/8%	4/50%	185	BO	BD	2/18%	BD
liczba absolutna / % gospodarstw hodujących kury nioski	149/22,9%	3/16%			16/30%	BD	BO	BD
% gospodarstw, które prawdopodobnie będą spełniały warunki do końca 2010 r.	wszystkie	wszystkie	wszystkie	BD	wewnątrz: wszystkie; na zewnątrz: BD	wszystkie	BO	wszystkie
proponowany okres przedłużenia (liczba lat) wykraczającego poza 2010 r.	0	0	0	BD	BO	0	BD	0

Wymienione szkodliwe skutki: FR – pewna ilość przypadków pterofagii i kanibalizmu wśród kur niosek

Przedstawione uzasadnienie wniosków o przedłużenie: brak.

Inne uwagi

NL stwierdza, że powierzchnia powyżej 1 m² na zewnątrz pomieszczeń nie zwiększa dobrostanu zwierząt, znaczenie ma raczej rodzaj terenu (rośliny zapewniające rodzaj schronienia); zdefiniowana powierzchnia powinna być powiązana z powierzchnią dla młodych kur;

FI stwierdza, że powierzchnia 4 m² na zewnątrz pomieszczeń jest stanowczo za duża;

BG odnosi się do 2 ferm w trakcie przebudowy; brak aktualnych informacji na ich temat.